

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavy

SPRÁVA

zo zahraničnej pracovnej cesty (ZPC)

Zahranická pracovná cesta sa uskutočnila do štátu: Belgicko, Brusel

Dátum: 16.-18. februára 2014

Účastníci ZPC:

Milan Ftáčnik, primátor hlavného mesta SR Bratislavy

Jana Švecová, vedúca oddelenia zahraničných vzťahov a protokolu

Obsah rokovania:

Primátor hlavného mesta SR Bratislavy Milan Ftáčnik sa v dňoch 17.-18. februára 2014 zúčastnil podujatia „Dialóg eurokomisára Johanna Hahna (JH) s primátormi hlavných miest Európskej únie a konferencie „Cities of tomorrow“.

Program 17. februára 2014

Eurokomisár pre regionálnu politiku Johannes Hahn (JH) zvolal v Bruseli stretnutie primátorov hlavných miest EÚ už po druhýkrát (prvý dialóg sa uskutočnil vo februári 2013 aj za účasti primátora Bratislavy). Program bol štruktúrovaný do dvoch dní a okrem predmetného stretnutia sa uskutočnil celý rad sprievodných workshopov, stretnutí a diskusií. Účelom podujatia bola diskusia o formovaní mestskej politiky EÚ, ktorú Európska Komisia (EK) plánuje predstaviť koncom t.r. Posilnenie mestského rozmeru európskej politiky je kľúčovým predpokladom pre úspešnú realizáciu stratégie Európa 2020.

Rozhodnutie o kreovaní mestskej politiky EÚ prijala EK v roku 2011 s cieľom posilnenia mestskej dimenzie európskych politík a medzivládnej spolupráce na urbánných rozvojových politikách. V roku 2012 bola agenda mestskej politiky delegovaná Generálnemu riaditeľstvu pre regionálnu a mestskú politiku DG REGIO. Predošlé litovské a súčasné grécke predsedníctvo zámer posilnenie mestskej agendy v EÚ podporili. EK bude výstupy z fóra Cities of tomorrow prezentovať na ministerskom stretnutí o regionálnej politike v apríli 2014.

Dialógu s komisárom J. Hahnom predchádzalo pracovné stretnutie zástupcov Únie hlavných miest Európskej únie (UCEU). Stretnutie zvolal Dublin, predsednícke mesto, za účelom zadefinovania aktivít na tento rok. Dublin oznámil, že v tomto roku plánuje zorganizovať zasadnutie Valného zhromaždenia na jeseň – október/november 2014. Témou zasadnutia bude „Mestá pracujú pre občanov“. Dublin má ambíciu prizvať aj zástupcov Európskej komisie (EK). Zároveň sa diskutovalo aj o budúcnosti UCEU a viacerí primátori sa zhodli, že by sa predsedníctvo malo spájať s tým hlavným mestom, ktorého štát práve predsedá v Európskej únii.

Primátor Ftáčnik ďalej poskytol krátky rozhovor celoeurópskej iniciatíve Dohovor primátorov a starostov (pozn.: Bratislava je signatárom daného dohovoru od roku 2012), ktorý má za cieľ zvýšiť využitie obnoviteľných zdrojov energie a znížiť emisie CO₂ o 20 % do roku 2020. Primátor v rozhovore informoval o prijatí MsZ v januári t.r. Akčného plánu udržateľného energetického rozvoja.

Dialóg s komisárom J. Hahnom

Stretnutia sa zúčastnilo 16 primátorov hlavných miest.

JH vo svojom prejave zdôraznil kľúčovú úlohu hlavných miest, ktoré sú hnacím motorom hospodárskeho rastu, spoločenského, vedeckého a sociálneho života. Hlas miest musí byť podľa komisára počut' hlasnejšie. Podľa slov JH skoro polovica finančných

prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja bude v tomto finančnom rámci nasmerovaná práve do miest.

Diskusia primátorov hlavných miest bola rozdelená do troch tematických blokov – každý blok bol prezentáciou jednej otázky.

1. Prečo potrebujeme mestskú politiku?

- Potrebujeme mestskú politiku na to, aby sme napomohli účasti miest v rozvoji a implementácii európskych politík, napr. cieľov Európa 2020?
- Potrebujeme zabezpečiť, aby sa potreby miest lepšie odzrkadľovali v sektorálnych politikách EÚ? Potrebujeme zlepšiť komunikáciu medzi jednotlivými aktérmi – mestami, štátmi a EÚ?

Moderátor debaty – primátor Atén – zdôraznil, že mestá nesmú byť iba prijímateľmi politík, ale najmä ich aktérmi. Európu treba vnímať ako sieť aktívnych miest s aktívnymi občanmi, je potrebné mobilizovať tvorivé sily v meste a otvoriť sa tak občianskej spoločnosti. Primátorka Varšavy poznamenala, že EÚ už podporuje mestá cez štrukturálne fondy, ale zároveň vyzvala na posilnenie úlohy miest v partnerstve s EÚ. Bukurešť poznamenala, že ak má byť mestská politika EÚ úspešne implementovaná, je potrebné ju prijať ako koncepčný dokument EK.

2. Čo by malo byť náplňou mestskej politiky EÚ?

- Má sa zamerať na špecifické výzvy?
- Má to byť stratégia, vízia, zoznam priorít alebo metodický inštrument?

Diskusii na danú tému predsedal primátor Bratislavy M. Ftáčnik. Vo svojom vystúpení zdôraznil, že EÚ sa už venuje mestskej dimenzii (pravidlo smerovania 5% alokácií z európskych štrukturálnych fondov do rozvoja miest, Dohovor primátorov, Európske hlavné mesto kultúry a iné).

Primátor zdôraznil, že EÚ potrebuje *integrováný prístup európskych politík* – všetky politiky EÚ by mali obsahovať mestský element. Fragmentácia politík je neprípustná. Mestská politika by podľa primátora Ftáčnika mala byť súborom praktických krokov na úrovni miest i samosprávnych krajov. Mestská politika EÚ by sa mala bazírovať na trojúrovňovom modeli riadenia – európska, národná a lokálna úroveň.

Primátori Lisabonu a Helsínk doplnili, že mestská politika EÚ by sa mala zaoberať aj nezamestnanosťou mladých a rozvojom digitalizácie

3. Ako by mala byť mestská politika EÚ implementovaná?

- Aké majú byť úlohy členských štátov, miest, EK?
- Kto má mať koordinačnú a kontrolnú funkciu?

Diskusiu viedol primátor Viedne, ktorý v úvode vyjadril súhlas s primátorom Ftáčnikom o integrovanom postupe a dodal, že EÚ by mala vypracovať tzv. akčný plán mestskej politiky s kontrolným prvkom.

Na margo fungovania politiky primátor Záhrebu doplnil, že je potrebné vytvoriť komunikačný model a stanoviť jasné ciele a časový harmonogram ich plnenia.

Po stretnutí s komisárom Hahnom nasledovalo plenárne zasadnutie fóra za účasti zástupcov Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku a národných ministerstiev.

Mnohí rečníci sa v závere zhodli, že je potrebné posilniť kompetencie miest a zároveň tému komunikovať na národnej úrovni – samotné štáty by mali mať vypracovanú národnú urbánnu stratégiu.

Program 18. februára 2014

Diskusia „Cities and business“ sa zamerala na prezentáciu postojov k úlohe podnikateľského sektoru v rozvoji miest a regiónov.

Eurokomisár pre energetiku zdôraznil dôležitosť inteligentnej dopravnej stratégie miest a vzájomné prepojenie dopravy, energetiky, inovácií a informačných a komunikačných technológií.

Prezident Medzinárodnej Asociácie Hromadnej Dopravy (UITP) uviedol, že kľúčovou časťou urbanizácie je práve doprava, ktorá je hnacím motorom pre vytváranie pracovných miest. Vyzval mestá aby zlepšovali kvalitu hromadnej dopravy a obnovovali dopravnú infraštruktúru.

Zástupcovia súkromného a bankového sektoru (Siemens, World Bank, UITP) ďalej vyzdvihli potrebu:

- zabezpečenia dostupných zdrojov energie a vypracovania mestských stratégií energetickej efektívnosti;
- optimalizácie existujúcej infraštruktúry v stredne veľkých mestách;
- identifikácie kľúčových projektov na meste a ich následnej efektívnej realizácie;
- spolupráce súkromného a akademického sektoru, občanov, mimovládnych organizácií.

Primátor Ftáčnik sa ďalej zúčastnil na workshope „Mestský rozvoj inkluzívneho rastu“, ktorý sa venoval témam nezamestnanosti, vzdelávania, ochrane zdravia a zníženiu chudoby v mestách.

Bratislavská delegácia sa zapojila aj do workshopu „Nová mestská rozvojová sieť“, ktorý pojednával o formovaní „Mestskej rozvojovej siete“ ako súčasť Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF).

V súlade s čl. 7 Nariadenia o ERDF by daná sieť mala fungovať s cieľom podpory sieťovania a výmeny skúseností medzi zodpovednými za implementáciu stratégií udržateľného rozvoja. Táto platforma bude spravovaná samotnou EK.

Nariadenie dodatočne zavádza nový inštrument – tzv. *integrované aktivity* - kedy štáty budú musieť 5% z prostriedkov alokovaných ERDF nasmerovať práve do miest. Predpokladom na to bude slúžiť národná stratégia mestského rozvoja, ktorú majú vypracovať jednotlivé gestorské ministerstvá.

EK dodatočne predstavila zámer podporiť v budúcnosti tie mestské projekty, ktoré budú zamerané výlučne na *inovatívne riešenia*. Dané riešenia by mali byť kopírovateľné inými mestami. Zároveň však upozornila, že vyššie uvedené nové inštrumenty urbánnej politiky sú ešte len v štádiu plánovania.

Vyhodnotenie z hľadiska splnenia účelu ZPC a odborného prínosu:

ZPC splnila svoj účel:

- aktívna účasť na dialógu s Európskou komisiou, zapojenie sa do jednotlivých diskusií;
- získanie nových poznatkov a informácií k financovaniu miest a ich projektov v rámci finančného rámca 2014-2020;
- upevňovanie a nadväzovanie nových kontaktov s primátormi hlavných miest EÚ

Konkrétne úlohy, ktoré vyplynuli z výsledkov rokovania účastníka / účastníkov ZPC:

Z predmetnej ZPC nevyplnili žiadne úlohy.

V Bratislave dňa 26.02. 2014

Podpis účastníka / účastníkov ZPC